

i stedet for betragte dem som værende mennesker, der er lige ved siden af os.

Men debatten har jo udviklet sig til, hvem der vil være særlig god ved de ældre, og den har jeg såmænd ikke tænkt mig at tage del i. Men til gengæld vil jeg sige med det samme, for ikke at komme ud i en debat med fru Dorit Myltoft, at CD jo tog afstand fra kommuneforhandlingerne netop på grund af kapitlet om brugerbetaling. Så behøver vi ikke at diskutere det senere.

Men de ældres forhold generelt i Danmark har jo forbedret sig væsentligt igennem de senere år. Det er der vel heller ikke nogen, der er i tvivl om, hvis man kigger bare lidt tilbage i den socialpolitiske historie. Og den økonomiske situation som sådan har så også ændret sig.

Hvis vi ser 15 til 20 år frem, er der slet ingen tvivl om, at så vil den individualisering, som allerede er blevet meget tydelig i den gruppe, som vi kalder de ældre, blive endnu mere synlig og også give sig udtryk i forskellige ønsker til en anderledes alderdom, end den man i almindelighed går ud fra, man har brug for.

Der er fra det offentliges side sat en lang række rigtig gode tilbud i gang. Der er jo fra organisationerne Ældremobiliseringen og Ældre-Sagen, og der er indtil flere på området, også rigtig gode tilbud, man kan deltage i. Der er kommet som sidste skud på stammen et amts-ælderåd, som tager sig af de problemer, der særlig er relateret til genoptræning og hospitalsbehandling, og som kan ligge for ældre mennesker i amternes regi. Der er dagcentre, og der er højskoleophold. Så det er såmænd ikke så ringe endda.

Så man kommer nok til at koncentrere sig om de ældre, som har særlig stort behov for hjælp, og dem har samfundet da også en meget klar forpligtelse over for. Der kan jeg godt ærgre mig over, at man kan give en rigtig god hofteoperation, men desværre har vi fået lukket vore sanatorier til genoptræning, så til hvad nytte er det, kan man sige, at komme hjem og have fået en glimrende operation og så ikke kunne bruge sin hofte, fordi man ikke har lært at gå på den.

Så altså, nogle af de ting, vi har afskaffet, kunne vi godt genopdage, for hvis man snakker livskvalitet, så giver det god valuta, og hvis vi snakker økonomi i kommunerne, så bliver det det samme.

Ældrebyggeri og plejehjem har været meget omdiskuteret i den senere tid, og her har det så særlig været om kvaliteten af tilbudet. Og kva-

liteten af tilbudet behøver jo ikke at hænge sammen med – har der været lange artikelsier om – hvorvidt man har eget køkken og bad og toilet inden døre. Det er jo i lige så høj grad spørgsmålet om, hvordan har man det egentlig det sted, man er, hvordan er det menneskesyn, der styrer det sted, man er. Og derfor er der også sat en god undersøgelse i gang for at finde ud af, hvad det egentlig er, man selv gerne vil have.

Men der er én ting, som overhovedet ikke har været diskuteret, og som jeg gerne vil tage op på det her tidspunkt i debatten. Det er spørgsmålet om de ældre flygtninge og de ældre indvandrere, som vi kan forudse får nogle meget store problemer, for der er endnu ikke tænkt over, hvordan vi løser deres problemer, når de bliver ældre, om vi har tænkt os at bygge særligt til dem, om vi vil gøre en særlig indsats på plejehjemmene for at få dem integreret, eller om vi vil sætte ekstra ind for at få deres døtre og sønner uddannet til at kunne tage det her arbejde. Det er ingen fornøjelse at sidde isoleret på et dansk plejehjem og ikke kunne tale med nogen, som den generation jo ikke kan, og så heller ikke kunne blive forstået af de mennesker, der er omkring en.

Jeg vil meget gerne se et udspil på det her område. Og jeg vil også gerne benytte lejligheden til at spørge Dansk Folkeparti om, at når de taler om de svage, tænker de så også på den samme gruppe, som jeg tænker på her, som vil få de særlige behov i alderdommen?

Det, som jeg vil sige til allersidst, er, at Centrum-Demokraterne ikke kan medvirke til Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse, for vi har jo fremsat et selv, og det går ganske enkelt på spørgsmålet om brugerbetaling. Og jeg kan sige, at Centrum-Demokraterne som det første i de finanslovforhandlinger, der begynder nu, vil kræve, at brugerbetaling bliver taget af bordet.

Og så har vi her forespørgsel nr. F 19, som er stillet af bl.a. undertegnede. Den finder sted den 20. januar år 2000. Der ønsker vi at få at vide, hvad regeringen egentlig vil. Hvor langt vil den gå med brugerbetaling for velfærdsydelser?

(Uro på tilhørerpladserne)

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Må jeg anmode om ro på tilhørerpladserne, og det skal ske med det samme! Jeg anmoder om ro på tilhørerpladserne under Folketingets forhandlinger!